

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/46/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822200770
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7822200770.1

Uznesenie

Okresný súd Rožňava, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa - S. G., nar. XX. XX. XXXX, dieťa rodičov - matky - X. O., nar. XX. XX. XXXX, t. č. Ú. J. - U. a otca - S. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. Y. - štadión, na návrh Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V., Š. XXX, XXX XX V., v konaní o vydanie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava n a r i a d' u j e n e o d k l a d n é o p a t r e n i e , v z m y s l e k t o r é h o :

Okresný súd Rožňava nariaduje, aby náhradný rodič O. O., nar. XX. XX. XXXX odovzdal maloleté dieťa S. G., nar. XX. XX. XXXX dočasne do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny O..

II. Toto uznesenie je predbežne v y k o n a t e ľ n é d ň o m j e h o v y h o t o v e n i a .

III. Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o n a n á h r a d u t r o v t o h t o k o n a n i a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa XX. XX. XXXX požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým by nariadil, aby náhradný rodič O. O., nar. XX. XX. XXXX odovzdal maloleté dieťa S. G. do dočasnej ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny O..

2. Návrh odôvodnili tým, že maloleté dieťa pochádza z mimomanželského pomeru matky X. O., nar. XX. XX. XXXX, t. č. ÚVTOS a otca S. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. Y. - Š..

3. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5P/123/2018, právoplatným dňa 06. 02. 2019 bol maloletý S. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke zo strany matky, pani H. S., nar. XX. XX. XXXX, zosnulej dňa XX. XX. XXXX. Tým istým rozsudkom súd zaviazal matku X. O. prispievať na výživu maloletého dieťaťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na účet tunajšieho úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a otca S. G. zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa vo výške 60,- Eur mesačne. Matka po úmrtí starej matky prevzala osobnú starostlivosť o maloletého S. a jeho súrodencov. Rozsudkom Okresného súdu V.M. sp. zn. 7P/87/2020, právoplatným dňa 25. 08. 2020 súd schválil dohodu uzavretú medzi rodičmi, v zmysle ktorej bol maloletý S. zverený do osobnej starostlivosti matky X. O., nar. XX. XX. XXXX. Povinný otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého po 60,- Eur mesačne, vopred vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca, do rúk matky. Od tej doby matka zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletého S. a jeho súrodencov. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava odporúčal rodinu X. O. do Centra pre deti a rodiny O. K.Š. na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ambulantnou a terénnou formou z dôvodu, že matka v minulosti nezvládla starostlivosť o svoje maloleté deti. S rodinou sa pracovalo na základe odporúčania na úprave rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí.

4. Matka bola pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže odsúdená ku nepodmienečnému trestu odňatia slobody, trest jej končí dňa 21. 05. 2023. Rozsudkom Okresného súdu V. sp. zn. 12P/32/2021, právoplatným dňa 18. 05. 2021 bol maloletý S. zverený do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti nevlastnému bratovi O. O., nar. XX. XX. XXXX.

5. Dňa 22.03.2022 bolo oddelenie ÚPSVaR kontaktované zo strany riaditeľky Základnej školy v Š. z dôvodu zanedbanej starostlivosti o maloleté deti, ktoré sú dočasne zverené do náhradnej osobnej starostlivosti ich plnoletému bratovi O. O.. Podľa jej tvrdení mal maloletý S. G.Š. už druhý deň opuchnutú tvár. Na základe oznámenia vykonali sociálne zisťovanie v rodine maloletého S. G. na adrese Z. Č.. XXX, Š.. V domácnosti sa v tom čase nachádzal pán O. O., brat maloletých detí, spolu s družkou a ich spoločnými maloletými deťmi. Nevedel o probléme jeho mladšieho brata, nevedel sa preukázať ani zdravotnými preukazmi poisťencov detí. Bol mu uvedený dôvod návštevy a požiadali ho, aby čakal pred ZŠ v miestnej obci, nakoľko bol vykonaný rozhovor s triednymi učiteľmi mal. S.J. G. a mal. X. O., ktoré navštevujú menované školské zariadenie. Uviedli, že mal. deti chodia do školy v dosť zanedbanom stave, ktoré pripisovali špinavému oblečeniu a neprimeranému oblečeniu vzhľadom na počasie. Deti často nemajú desiatu. Triedna učiteľka maloletého S., F. S. uviedla, že je triednou učiteľkou žiaka už tretí rok a je badať, že dieťa začalo mať výrazné problémy s učením. V minulosti vynikal z niektorých predmetov a v súčasnosti sa jeho prospech výrazne zhoršil. Ďalej sa vyjadrila, že susedí s domom rodiny maloletého S. a často videla, ako maloletý S. naberá vodu z potoka, ktorý tečie popri ich dome, chodí na drevo, podľa jej vyjadrenia to vyzerá, ako by dieťa bolo „sluhom“ ich domácnosti, nakoľko tam žije aj mal. Z. S., ktorý je synom pána O. O. a je rovesníkom mal. S. a tento chlapec nemusí v domácnosti pomáhať. Taktiež mal. Z. S. je žiakom ZŠ v Š. a je spolužiakom maloletého S.. U maloletého Z. je školská dochádzka pravidelná aj šatstvo, ktoré nosí je vhodné a čisté, u mal. S. je to pravý opak. Maloleté deti nemajú zaplatené obedy. Triedna učiteľka mal. dieťaťa ďalej uvádzala, že nielen S., ale aj jeho sestru X. poskytujú školské obedy vo forme polievok, deti sú si schopné nabráť aj dva plné taniere polievky, ktoré zjedia. Na základe toho sú triedna učiteľka ako aj triedny učiteľ pán I., ktorý je triednym učiteľom maloletej X. presvedčení, že maloleté deti sú hladné a doma nemajú čo jesť. Podľa vyjadrenia pána I. jeho žiačka X. chodí do školy vo veľmi zanedbanom stave, má strapaté vlasy, chodí v špinavom, ale aj zapáchajúcom oblečení, ktoré nie je prispôsobené počasiu. Obe maloleté deti v zimnom období nemali primeranú obuv. Ďalším tvrdením triedneho učiteľa maloletej X. bolo, že náhradného rodiča dieťaťa opakovane vyzýval, aby sa k nim dostavil z dôvodu podpísania dokladov, ktoré súvisia so vzdelávaním jeho žiačky, no bez odozvy. Pán O. so školou nespolupracuje, neprejavuje záujem o výchovno-vzdelávacie výsledky mal. detí S. a X..

6. Ešte v ten deň navštívili s maloletým S. ako aj jeho plnoletým bratom pediatrickú ambulanciu S.. A. z dôvodu vyššie uvedených skutočností. Dieťa bolo vyšetrené a jeho zdravotný stav bol dobrý, okrem opuchnutej tváre na ľavej strane v oblasti sánky, pravdepodobne z dôvodu bolesti zuba. Detská lekárka vystavila výmenný lístok, v ktorom žiadala o ošetrovanie dieťaťa u zubného lekára. Nakoľko pán O. nevedel preukázať zdravotné preukazy maloletých detí, požiadali ho o urýchlené vybavenie nových preukazov. S odporúčaniami súhlasil a uviedol, že dňa 23. 03. 2022 všetky potrebné dokumenty vybaví a s mal. S. navštívi zubnú ambulanciu v V..

7. Počas odchodu z domácnosti pred rodinným domom zastihli brata matky mal. detí, p. X. S., ktorý sa k celej situácii vyjadril slovami, že plnoletý brat detí spolu s družkou sa nedokážu o zverenú deti postarať. Ďalej uviedol, že finančné prostriedky na účely náhradnej osobnej starostlivosti nie sú využité v prospech maloletých detí. Maloleté deti od decembra minulého roka nemali a doposiaľ nemajú zabezpečené ani vhodné ošatenie, ktoré by zodpovedalo potrebám a veku maloletých detí.

8. Dňa 23.03.2022 bolo realizované opakované sociálne šetrenie, kde bol vykonaný rozhovor s mal. S., ktorý uviedol, že dnes v škole nebol, nakoľko mu brat povedal, že pôjdu k zubárovi a nakoniec nešli. Ešte v ten deň kontaktovali otca maloletého S. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. Y. - Š., ktorého informovali o vzniknutej situácii, v ktorej sa jeho syn nachádza. Z jeho vyjadrenia vyplynulo, že jeho momentálna situácia mu nedovoľuje prevziať starostlivosť nad dieťaťom z dôvodu pracovnej vyťaženia. Zo strany oddelenia SPODaSK boli vykonávané ďalšie opatrenia a to, hľadaním možného zverenia detí do náhradnej osobnej starostlivosti v blízkej rodine a v prostredí maloletých detí, avšak neúspešne. K. O. obýva domácnosť svojej zosnulej starej matky, pomery sú dlhodobo nezmenené. Ide o rodinný dom, ktorý pozostáva z troch izieb. Izba, ktorú obývajú maloleté deti S. M. Z. je zariadená samotnými lôžkami a konferenčným stolíkom. Druhá z izieb slúži pre ostatných členov domácnosti, ktorá je zariadená dvoma

rozkladacími posteľami, skriňami na úschovu šatstva a osobných predmetov, komodou, dvoma kreslami a malou pieckou. Kuchyňa je vybavená štandardne linkou, jedálenským stolom a stoličkami, menšou pieckou a rozťahovacím gaučom na ktorom prespáva mal. S.. V rodine oddelenie pravidelne vykonávalo sociálne šetrenia.

9. Z vykonaných sociálnych zisťovaní vyplynulo, že vo vzťahu k náhradnej starostlivosti o mal. S. ako aj jeho súrodencov sú výrazné nedostatky, na ktoré boli náhradný rodič a jeho družka opakovane upozornení. V domácnosti náhradného rodiča ani po opakovaných výzvach nenastali nápravy týkajúce sa zabezpečenia základných potrieb maloletých detí, primeranej výchovy a starostlivosti o deti. Zvereným maloletým deťom z ich strany nie je zabezpečené pravidelné vzdelávanie, absentuje pravidelná školská dochádzka, osobná hygiena je zanedbaná, deti nemajú vhodné oblečenie a obuv, pravidelnú stravu. Priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletých detí by bol v prípade ich zotrvania v náhradnom prostredí vážne ohrozený. V záujme primeranej starostlivosti a zabezpečenia potrieb maloletého dieťaťa je nevyhnutné jeho vyňatie z náhradného prostredia a následné umiestnenie do dočasnej ústavnej starostlivosti. Náhradný rodič spolu so svojou družkou hrubo zanedbávali jeho každodenné potreby, výchove a starostlivosti neprikladali dôraz.

10. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

11. Podľa § 2 ods. 1/ CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 360 ods. 1/ CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

13. Podľa § 325 ods. 1/ CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 326 ods. 1/ CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby, podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností, odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností, hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

15. Podľa § 331 ods. 1/ CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý, alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

16. Podľa § 365 ods. 1/ až 5/ CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. V konaní o nariadení neodkladného opatrenia netreba ustanovovať maloletému procesného opatrovníka. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia sa doručuje účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

17. Podľa § 367 ods. 1/ až 4/ Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto mal maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 7 dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením, ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom,

ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

18. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch, týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi, alebo zákonodarnými orgánmi.

19. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania, alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa Civilného mimosporového poriadku, ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia, v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých, aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Naliehavosť potreby úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby úpravy pomerov. Uvedené mal na mysli aj zákonodarca v novom CMP, nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia v týchto konaniach nie je potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti, potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy, predložené spolu s návrhom, ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

20. Súd sa oboznámil s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia o zverenie maloletého do Centra pre deti a rodiny O. a po vyhodnotení tvrdení obsiahnutých v návrhu a s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie dospel k záveru, že v danej veci je splnený predpoklad na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd mal za to, že by mohlo byť ohrozené zdravie a život maloletého, keďže náhradný rodič si neplnil svoje povinnosti voči maloletému, týkajúce sa zabezpečenia základných potrieb, primeranej výchovy a starostlivosti o maloletého. Maloletému nie je zabezpečené pravidelné vzdelávanie a taktiež je zanedbaná jeho hygiena. Z uvedených dôvodov s poukazom na skutočnosť, že náhradný rodič dlhodobo celkovo zanedbáva starostlivosť o maloleté dieťa, súd považoval vydanie neodkladného opatrenia za dôvodné a opodstatnené a preto návrhu vyhovel v celom rozsahu a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

21. Toto uznesenie o neodkladnom opatrení je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia (§ 367 CMP).

22. Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).